

Till Finansdepartementet, skatte- och tullavdelningen

2026-02-17

Remissvar på promemorian Höjd skatt på viss tobak
Diarienummer Fi2025/02159

Yrkesföreningar mot Tobak (YmT), paraplyorganisation för fem yrkesföreningar (Läkare, Tandvård, Sjuksköterskor, Lärare, Psykologer, socionomer och folkhälsovetare mot Tobak är inbjuden att ge ett remissvar och tackar för möjligheten att få bidra med synpunkter på det nya skatteförslaget.

Målet för våra fem föreningar är att skapa opinion för genomförande av WHO:s tobakskonvention samt stödja efterlevnad av de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030. YmTs övergripande målsättning och strävan är ett samhälle där barn växer upp utan nikotin och tobak och där vuxna får stöd att bli fria från sitt beroende. Skyddet för barn och unga bör stärkas, vilket skulle innebära stora vinster och bidra till en jämlikare folkhälsa – både nu och i framtiden.

En stor utmaning just nu i tobakspolitiken är den lavinartade ökningen av unga som brukar olika smaksatta nikotinprodukter och därmed utvecklar ett nikotinberoende som forskningen visat ofta blir livslångt. Denna oroande utveckling ser många, forskare, hälso- och sjukvårdspersonal, lärare och föräldrar som ett mycket stort problem och måste vändas.

Ett effektivt verktyg för att stävja denna utveckling är skattepolitiken. Priset på nikotin- och tobaksprodukter är viktigt för att förhindra debuter hos unga och begränsa befintligt bruk.

YmT är positiva till skatteökningen på cigaretter, cigarrer, cigariller, rökto bak, tuggto bak och övrig to bak utöver indexeringen och anser att höjningen även bör gälla för snus och övriga nikotinprodukter. De olika nikotin- och tobaksprodukterna bör hanteras på ett enhetligt sätt i lagstiftningen eftersom samtliga ger ett beroende som skapar stor risk för långvarigt bruk. Det finns också tecken på att bruket av de olika produkterna blandas över tid hos konsumenterna.

Nu finns facit på den förda politiken dvs att skatten på snus, vejp och vitt snus är betydligt lägre och därmed signalerar att bruk av dessa produkter skulle vara riskfritt. Allt flera ungdomar börjar med nikotin och utvecklar ett beroende. Befintlig kunskap om hur nikotin påverkar kroppen och möjliga effekter av andra ämnen i de tobaksfria produkterna bör leda till en ökad reglering med bland annat höga skatter. Försiktighetsprincipen bör användas innan vi vet mer om de långsiktiga hälsoriskerna.

YmT anser vidare att en harmonisering bör ske med våra grannländer så att priset blir likartat i våra länder. Gränshandeln riskerar annars att påverka en ambitiös folkhälsopolitik på ett negativt sätt hos våra grannländer.

YmT vill även lyfta att tobaksindustrin har bjudits in att lämna synpunkter på denna remiss. Mot bakgrund av industrins väldokumenterade intressekonflikter i frågor som rör folkhälsa och reglering av deras egen verksamhet, anser vi att beslutsfattare bör förhålla sig mycket kritiska till sådana synpunkter - i enlighet med artikel 5:3 i WHO:s tobakskonvention som Sverige har förbundit sig att följa. Några av våra nordiska grannländer har tagit fram en vägledning för offentliga tjänstemän om samverkan med tobaksindustrin - något som kan inspirera till efterföljd. [Gemensam nordisk vägledning för offentliga tjänstemän om samverkan med tobaksindustrin - regeringen.no](#)

Yrkesföreningar mot Tobaks styrelse

genom

Margareta Pantzar, ordförande